

THỰC TRẠNG HỌC TẬP MÔN HỌC LÝ LUẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP GIÁO DỤC THỂ CHẤT CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THỂ DỤC THỂ THAO HÀ NỘI

Lê Nguyễn Hoàn, Vũ Thanh Hiền, Nguyễn Kim Mạnh
Trường Đại học Sư phạm Thể dục thể thao Hà Nội

Tóm tắt: Thông qua quan sát, phỏng vấn chuyên gia, tổng hợp tài liệu và phân tích thực tế để tiến hành đánh giá thực trạng hoạt động học tập môn học lý luận và phương pháp Giáo dục thể chất của sinh viên trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội.

Từ khóa: Lý luận và Phương pháp Giáo dục Thể chất; thực trạng môn học; hiệu quả học tập; sinh viên sư phạm thể dục thể thao; đào tạo giáo viên.

THE CURRENT SITUATION OF STUDENTS' LEARNING OF THE COURSE "THEORY AND METHODS OF PHYSICAL EDUCATION" AT HANOI UNIVERSITY OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

Abstract: Through observation, expert interviews, document synthesis, and practical analysis, this study assesses the current state of learning activities in the subject of Theory and Methodology of Physical Education among students at Hanoi University of Physical Education and Sports.

Keywords: Theory and Methodology of Physical Education; current state of the subject; learning effectiveness; physical education and sports teacher training students; teacher training.

Nhận bài: 21/04/2026

Phản biện: 23/05/2026

Duyệt đăng: 26/05/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong chương trình đào tạo giáo viên Giáo dục thể chất (GDTC), môn học Lý luận và Phương pháp GDTC giữ vai trò đặc biệt quan trọng, là môn học cơ sở ngành giúp sinh viên hình thành hệ thống tri thức lý luận, phương pháp giảng dạy và định hướng năng lực sư phạm nghề nghiệp. Thông qua môn học này, sinh viên không chỉ được trang bị kiến thức cơ bản về GDTC mà còn rèn luyện tư duy sư phạm, khả năng tổ chức và điều hành hoạt động dạy học trong thực tiễn nhà trường phổ thông.

Tuy nhiên, trong bối cảnh đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục hiện nay, yêu cầu đối với chất lượng đào tạo giáo viên GDTC ngày càng cao, đòi hỏi nội dung chương trình, phương pháp giảng dạy và cách thức tổ chức môn học phải không ngừng được điều chỉnh, hoàn thiện. Thực tiễn giảng dạy cho thấy, bên cạnh những ưu điểm đã đạt được, việc tổ chức dạy – học môn Lý luận và Phương pháp GDTC vẫn còn tồn tại những vấn đề nhất định liên quan đến nhận thức, thái độ học tập của sinh viên, phương pháp giảng dạy, điều kiện học tập và hiệu quả tiếp thu kiến thức.

Xuất phát từ yêu cầu đó, việc nghiên cứu, đánh giá thực trạng môn học Lý luận và Phương pháp GDTC của sinh viên Trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao (TDTT) là cần thiết. Kết quả nghiên cứu sẽ góp phần cung cấp cơ sở khoa học

và thực tiễn, làm tiền đề cho việc đề xuất các biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy và học tập môn học trong thời gian tới.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng môn học Lý luận và phương pháp GDTC

2.1.1. Nội dung chương trình môn học Lý luận và Phương pháp GDTC

Lý luận và phương pháp GDTC hiện nay đã cung cấp một khối lượng kiến thức (gồm 8 chương) cơ bản cần thiết về các quy luật và cơ sở phương pháp chung nhất trong lĩnh vực GDTC nhằm mục đích trang bị kiến thức về bản chất của GDTC, về phương pháp tổ chức các quá trình GDTC, hình thành kỹ năng vận dụng lý luận - phương pháp vào thực tiễn công tác hình thành niềm tin và tình cảm nghề nghiệp cho Sinh viên.

Phân phối chương trình đã được bộ môn áp dụng trong vài năm trở lại đây. Môn học thường được bố trí vào học kỳ thứ V và VI (năm học thứ 3) vào thời điểm mà hầu hết các môn học cơ bản và các môn học có liên quan sinh viên đã học xong. Môn học được thực hiện trong thời gian 60 tiết học tương ứng là 04 tín chỉ, chia thành 2 học phần: học phần I (Lý luận và Phương pháp GDTC 1) có khối lượng 30 tiết, học phần II (Lý luận và Phương pháp GDTC 2) là 30 tiết.

Cấu trúc nội dung chương trình môn Lý luận và Phương pháp GDTC như sau:

Chương I: Phần mở đầu

Chương II: Mục đích nhiệm vụ và các nguyên tắc chung nhất của GDTC

Chương III. Các phương tiện GDTC.

Chương IV. Các phương pháp GDTC.

Chương V. Các nguyên tắc về phương pháp GDTC.

Chương VI. Dạy học động tác.

Chương VII. Giáo dục các tố chất thể lực.

Chương VIII. Các hình thức xây dựng buổi tập

2.1.2. Hình thức thi, kiểm tra, đánh giá học phần:

Điểm kết thúc môn học được tính theo quy chế đào tạo đại học của trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội theo công thức như sau:

Điểm kết thúc môn học = 10% điểm ý thức học tập + 20% điểm kiểm tra giữa học phần + 70% điểm thi kết thúc học phần. Cụ thể.

- Cách đánh giá học phần: Điểm tổng hợp đánh giá học phần (Gọi tắt là điểm học phần) được đánh giá qua 03 (ba) điểm thành phần.

Bảng 1. Cách đánh giá học phần môn học Lý luận và phương pháp GDTC

TT	ĐIỂM ĐÁNH GIÁ THÀNH PHẦN	TRỌNG SỐ
1	Điểm chuyên cần	10%
2	Điểm thi/đánh giá giữa học phần (điểm kiểm tra thường xuyên)	20%
3	Điểm thi/đánh giá kết thúc học phần	70%

Công thức tính điểm đánh giá học phần (Gọi tắt là điểm học phần):

Điểm học phần = (Điểm CC x 0.1) + (Điểm thi GHP x 0.2) + (Điểm thi HP x 0.7)

2.1.3. Thực trạng đội ngũ giảng viên giảng dạy môn Lý luận và Phương pháp GDTC

Có thể khẳng định đội ngũ giảng viên môn Lý luận và phương pháp GDTC của đơn vị tương đối ổn định, có cơ cấu hợp lý, chuyên môn tốt và giàu kinh nghiệm thực tiễn. Đây là một lợi thế lớn, góp phần đảm bảo chất lượng đào tạo môn Lý

luận và phương pháp GDTC – một môn học có tính đặc thù quan trọng trong ngành GDTC. Nói cách khác, đội ngũ giảng viên Lý luận và phương pháp GDTC hiện nay đáp ứng đầy đủ các yêu cầu về chuyên môn, kinh nghiệm và khối lượng giảng dạy, tạo nền tảng vững chắc để nâng cao chất lượng dạy học và phát triển môn học trong thời gian tới.

2.2. Thực trạng về nhận thức và thái độ học tập môn học Lý luận và Phương pháp GDTC của sinh viên trường ĐHSPTDTT Hà Nội

Bảng 2. Nhận thức của sinh viên về ý nghĩa môn Lý luận và phương pháp GDTC (n = 120)

TT	Ý nghĩa môn học Lý luận và phương pháp GDTC	Kết quả			
		Đồng ý		Không đồng ý	
		n	%	n	%
1	Lý luận và phương pháp GDTC là môn học quan trọng đối với ngành GDTC	103	85.83	17	14.17
2	Lý luận và phương pháp GDTC giúp SV hiểu biết hơn về nghề giáo dục thể chất	110	91.67	10	8.33
3	Lý luận và phương pháp GDTC giúp SV nâng cao lòng yêu nghề, mến trẻ	75	62.50	45	37.50
4	Lý luận và phương pháp GDTC giúp SV lĩnh hội tri thức chuyên ngành, rèn luyện và phát triển nhân cách bản thân	109	90.83	11	9.17
5	Lý luận và phương pháp GDTC giúp SV hình thành kỹ năng dạy học và giáo dục	112	93.33	8	6.67
6	Lý luận và phương pháp GDTC SV có cái nhìn khoa học đối với những hiện tượng trong tập luyện - thi đấu.	55	45.83	65	54.17

Qua kết quả có thể nhận thấy: Phần lớn sinh viên nhận thức được ý nghĩa, tầm quan trọng của môn Lý luận và phương pháp GDTC đối với ngành học, bản thân. Nhìn một cách tổng quát, các em nhận thức tốt mối quan hệ giữa môn học và nghề nghiệp của mình. Do đó, ý kiến tán thành chiếm tỷ lệ cao. Đây là yếu tố để hình thành nên tính tích cực học tập môn này.

Kết quả khảo sát cũng cho thấy:

- Sinh viên có thái độ tích cực, chủ động và đầy hứng thú đối với môn Lý luận và phương pháp GDTC.
- Động lực học tập cao, thể hiện qua sự hào

hứng, chờ đợi giờ học và cảm giác tự hào khi đạt kết quả tốt.

- Môn học có sức hấp dẫn nội tại, không gây cảm giác nặng nề hay bắt buộc.

- Chỉ có một tỷ lệ nhỏ sinh viên bỏ ngỡ ban đầu, nhưng phần lớn nhanh chóng thích nghi.

2.3. Thực trạng kết quả học tập môn học Lý luận và Phương pháp GDTC của sinh viên trường ĐHSP TĐTT Hà Nội

Thực trạng đó phần nào thông qua kết quả học tập của sinh viên 2 năm học gần nhất (sinh viên K54 và K55 ĐHCQ).

Bảng 3. Kết quả học tập môn học Lý luận và PP GDTC của sinh viên K54 ĐHCQ

STT	Học phần	Kết quả thi lần 1 (n = 257)			
		Xếp loại	Điểm	Số lượng	Tỷ lệ %
1	Lý luận và Phương pháp Giáo dục thể chất 1	Xuất sắc	9.0-10 đ	0	0
		Giỏi	8.0-8.9 đ	3	1.17
		Khá	6.5-7.9 đ	33	12.84
		Trung bình	5.9-6.4 đ	86	33.46
		Yếu	4.0-4.9 đ	71	27.63
		Không đạt	< 4.0 đ	64	24.9
2	Lý luận và Phương pháp Giáo dục thể chất 2	Kết quả thi lần 1 (n = 250)			
		Xuất sắc	9.0-10 đ	0	0
		Giỏi	8.0-8.9 đ	3	1.2
		Khá	6.5-7.9 đ	21	8.4
		Trung bình	5.9-6.4 đ	83	33.2
		Yếu	4.0-4.9 đ	71	28.4
Không đạt	< 4.0 đ	72	28.8		

Bảng 4. Thực trạng kết quả học tập môn học Lý luận và PP GDTC của sinh viên K55 ĐHCQ

STT	Học phần	Kết quả thi lần 1 (n = 227)			
		Xếp loại	Điểm	Số lượng	Tỷ lệ %
1	Lý luận và Phương pháp Giáo dục thể chất 1	Xuất sắc	9.0-10 đ	0	0
		Giỏi	8.0-8.9 đ	2	0.88
		Khá	6.5-7.9 đ	40	17.62
		Trung bình	5.9-6.4 đ	39	17.18
		Yếu	4.0-4.9 đ	85	37.45
		Không đạt	< 4.0 đ	61	26.87
2	Lý luận và Phương pháp Giáo dục thể chất 2	Kết quả thi lần 1 (n = 221)			
		Xuất sắc	9.0-10 đ	1	0.45
		Giỏi	8.0-8.9 đ	0	0
		Khá	6.5-7.9 đ	38	17.2
		Trung bình	5.9-6.4 đ	96	43.44
		Yếu	4.0-4.9 đ	74	33.5
Không đạt	< 4.0 đ	12	5.41		

Đánh giá chung: Kết quả học tập của sinh viên hai khoá K54 và K55 cho thấy:

+ Tỷ lệ sinh viên đạt loại khá, giỏi còn thấp, chủ yếu dao động trong khoảng 10–20%.

+ Tỷ lệ trung bình, yếu và không đạt chiếm tỷ trọng lớn, phản ánh việc tiếp thu kiến thức lý luận, khả năng vận dụng phương pháp giảng dạy còn hạn chế.

+ Giữa hai khoá, kết quả của K55 có phần cải thiện nhẹ ở học phần 2, nhưng nhìn tổng thể, mức tiến bộ chưa đáng kể và vẫn chưa đạt kỳ vọng của mục tiêu môn học.

III. KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu cho thấy môn học Lý luận và Phương pháp GDTC tại Trường Đại học Sư

phạm Thể dục Thể thao Hà Nội có chương trình được xây dựng tương đối khoa học, nội dung phù hợp với mục tiêu đào tạo giáo viên GDTC. Đội ngũ giảng viên giảng dạy môn học có trình độ chuyên môn tốt, kinh nghiệm giảng dạy phong phú, đáp ứng yêu cầu đào tạo hiện nay. Phần lớn sinh viên nhận thức đúng vai trò, ý nghĩa của môn học, có thái độ học tập tích cực và hứng thú trong quá trình học tập. Tuy nhiên, kết quả học tập của sinh viên chủ yếu tập trung ở mức trung bình và khá, tỷ lệ sinh viên đạt loại giỏi còn thấp. Những kết quả này phản ánh thực trạng kết quả học tập môn học còn hạn chế, là cơ sở thực tiễn quan trọng cho các nghiên cứu tiếp theo nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập môn học trong thời gian tới.

Nguồn: Bài báo được trích từ đề tài cấp cơ sở “Nghiên cứu biện pháp nâng cao hiệu quả học tập môn học lý luận và phương pháp GDTC cho sinh viên trường ĐHSPTDTT Hà Nội” (chủ nhiệm: ThS. Lê Nguyễn Hoàn).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bùi Quang Hải, Nguyễn Duy Quyết, Nguyễn Mạnh Toàn (2025). *Lý luận và phương pháp GDTC*. NXB Thể thao và du lịch. Hà Nội
- Nguyễn Toán, Phạm Danh Tôn (2005). *Lý luận và phương pháp GDTC*. NXB TĐTT. Hà Nội
- Bùi Quang Hải (2023). *Phương pháp dạy học giáo dục thể chất trường học*. NXB TĐTT. Hà Nội
- Nguyễn Cảnh Toàn (2008). *Dạy học tích cực – Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*.
- Trần Bá Hoàn (2015). *Đổi mới phương pháp dạy học*. NXB Giáo dục Việt Nam. Hà Nội
- Bộ GD&ĐT (2018). *Tài liệu tập huấn phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá theo hướng phát triển năng lực*. Hà Nội

